



תאריך עדכון: 27/07/2023

שם הקורס: תורת האדם א'

מס' הקורס: 81336

שם המרצה: ד"ר מירי בנטואיץ'

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: שנה א', רפואה (4-שנתי) סמסטר: שנתי היקף שעות: 3 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: moodle

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות-על

- לפתח ולעודד את רגישותם האנושית, חברתית ותרבותית של הרופאים לעתיד דרך היחשפות קוגניטיבית וחווייתית לתכנים ממדעי הרוח, החברה והאמנויות
- לסייע בהשתתת זהות מקצועית רפואית, אשר בה רגישות אנושית, מודעות להקשרים חברתיים ותרבותיים, לצד הדגשתה של התנהלות אתית כלפי מטופלים ועמיתים הן חלק אינטגרלי ממנה.

מטרות ספציפיות

- הסטודנטים/ות ילמדו עקרונות אתיים בסיסיים במקצוע הרפואה ואת השתקפותם בחקיקה רלוונטית בישראל
- הסטודנטים/ות ילמדו ויישמו תיאוריות אתיות בסיסיות בהקשר של קבלת החלטות בנושאי אתיקה רפואית
- הסטודנטים ייחשפו לדילמות אתיות ברפואה – בהקשרים ספציפיים (מטפל-מטופל) וכלליים (חברה, תרבות)
- הסטודנטים יכירו, יעבדו ויכבדו היבטים מגוונים ב"חויית החולה" וב"חויית הרופא/ה"
- הסטודנטים יכירו אירועים הסטוריים מכוננים בתולדות הרפואה שמדגישים את המחויבות של הרופאים/ות למטופל ולקהילה בה הם/ן פועלים/ות
- הסטודנטים/ות ילמדו ויזהו תהליכי סוציאליזציה כגון הקוריקולום הנסתר וטקסי מעבר כחלק ממקצוע הרפואה והלמידה שלו
- הסטודנטים/ות יכירו ויכבדו היבטים תרבותיים-דתיים הרלוונטים להתנהלות אתית ומקצועית כרופאים/ות לעתיד
- הסטודנטים/ות יכירו היבטים וגישות פסיכולוגיות בסיסיות הרלוונטיים עבורו לצורך אבחנה מקצועית ורגישות אנושית כלפי המטופלים
- הסטודנטים/ות ייחשפו להיבטים באמנות שיסייעו להם להבחין ולחוות את האופן שבה תרבות וחברה מבנות ומשפיעות על נקודת המבט של בני-האדם – רופאים/ות ומטופלים/ות
- הסטודנטים/ות ייחשפו להיבטים באמנות שיסייעו להם בחידוד האוריינות החזותית וחשיבותה כמו גם בחשיבות הכלת עמימות

ב. תוכן הקורס: (רצונל, נושאים)

הקורס יעסוק במגוון נושאים מתחומי האתיקה, מדעי הרוח, מדעי החברה והמשפט (חוקים), כמפורט להלן בחלק "תוכנית השיעורים", על מנת להשיג את מטרות-העל והמטרות הספציפיות של הקורס

ג. מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס עושה שימוש הן בהוראה פרונטאלית, הן בדיון בקבוצות קטנות, והן בלמידה עצמית אקטיבית (הגשת עבודה מסכמת בעלת מס' רכיבים – ראו פירוט בנפרד בהמשך). כמו כן, נכללים בקורס מרצים אורחים. השיעורים ניתנים בימים מרוכזים ובשיעורים בודדים המשולבים בקורסים האינטגרטיביים.

ד. חובות / דרישות / מטלות: בוחן אמריקאי בסוף חלק היסוד, עבודה מסכמת בסוף השנה. בנוסף, ישנה **נוכחות חובה בכל הדיונים בקבוצות הקטנות** (אתיקה, פסיכולוגיה), על כל המשתמע מכך בהתאם לתקנון הפקולטה.

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

ציון (מספרי) ניתן ע"י מרצה הקורס. הציון מורכב מן הבוחן האמריקאי בסוף רכיב היסוד הבסיסי של הקורס (15%), עבודה מסכמת (40%), השתתפות פעילה בדיונים האתיים (25%) ומענה על שאלות רב-ברירתיות שתשולבנה. בחלק מן הבחנים של הקורסים הפרה-קליניים בשנה א' בהם התקיימו שיעורים בתורת האדם, וכאשר אין העבודה המסכמת (על מרכיבה השונים) מכסה אותם (20%). **תוספת בonus של עד 5 נק' נוספות לציון הסופי בקורס תינתן לסטודנטים שיפגינו השתתפות פעילה לאורך כל ההרצאות של אמנות**, בהתאם לשיקול דעתה של המרצה. לא ניתן לעבור את הקורס ללא ביצוע בוחן אמריקאי, הגשת כל רכיבי העבודה המסכמת (ראו להלן פירוט), וקבלת ציון של 60 לפחות (בנפרד): בבוחן, בעבודה המסכמת, בתרגולים/דיונים אתיים, ובשאלות המשולבות בבחנים של הקורסים הפרה-קליניים ו/או בשאלות בתחילת התרגולים באתיקה. בנוסף נדרשת עמידה בדרישות הנוכחות כמצוין בתקנון הפקולטה, הן לגבי שיעורים של כלל הכתה והן לגבי פעילות בקבוצות הקטנות (פסיכולוגים ודיונים באתיקה).

עבודה מסכמת:

העבודה המסכמת תיעשה בזוגות קבועים עבור כל רכיבי העבודה כמתואר להלן, כאשר הרישום למטלות השונות וציון שמות הזוגות/צמדי הסטודנטים/ות המגישים/ות אותן יעשה עד להגשת המטלה הראשונה לעבודה המסכמת 2 רכיבים. רכיב אחד הינו כתיבת 2 מטלות כתובות משולבות חומרי לימוד שנלמדו בכתה ובאופן עצמוני, ומוגשות ב-2 נקודות זמן כדלקמן: סוף קורס אנטומיה (סמסטר א'), וסוף קורס מוח ונפש (סמסטר ב'). בכל אחת מנקודות הזמן הללו, יפורסמו הנחיות ספציפיות לכתיבת המטלה הכתובה בהקשר המדובר. הנחיות אלה יכללו קווים/סעיפים מנחים לכתיבת המטלה הכתובה, לרבות בקשה להתייחסות לחומרי לימוד רלוונטיים שנלמדו (בכתה ועצמונית כחלק מהכנת המטלה הכתובה) עד לנקודת הזמן בה מפורסמות ההנחיות. הגשת כל מטלה כתובה תהיה בתוך שבועיים מיום פרסום ההנחיות לכתיבה, ולא יהיה ניתן להגישה במועד מאוחר יותר. הרכיב השני הינו כתיבת מקרה לדיון באתיקה רפואית באחד מנושאי האתיקה שנלמדו בקורס במהלך השנה, וניתוחו על בסיס עקרונות האתיקה, לצד קישורו להיבטים רלוונטיים שנלמדו במהלך השנה בנושא אתיקה רפואית, בהתאם להנחיות שיפורסמו. משקל הרכיב הראשון (2 מטלות כתובות) – 60% מן העבודה המסכמת (המתחלקים באופן שווה בין המטלות), והרכיב השני (מקרה לדיון וניתוח באתיקה) –

40%

1. **ביבליוגרפיה** (חובה/רשות): טקסטים רלוונטיים לכל שיעור יהיו זמינים ב-moodle, לרבות מצגות Power Point.

תורת האדם – תוכנית שיעורים לשנה א' (תשפ"ד)

ק"ר	מרצה/מנחים	שם ההרצאה	
בה"צ	ד"ר מירי בנטואיץ'	מבוא: הצגת קורס תורת האדם כמכלול	
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	סוגיות אתיות-תרבותיות בבריאות הציבור	
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	בריאות הציבור: המפגש בין אתיקה, כלכלה ומדיניות ציבורית	
תורת האדם – רכיב יסודי סה"כ: 3 ימי לימוד מלאים [24 שעות] (מערכת שעות מפורטת תהיה זמינה באתר הקורס)			
אנטומיה	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	בין אתיקה לאנטומיה	
	ד"ר גל שחר	בין גוף לגופה: הגוף החי והמת בראי האמנות	
	פסיכולוגים/עו"סים	מפגשים בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים	
	פסיכולוגים/עו"סים		
	פסיכולוגים/עו"סים		
ד"ר זהר שני-גרשון	אנטומיה של סוציאליזציה: הקוריקולום הסמוי וטקסי מעבר בלימודי רפואה		
פ"ת	ד"ר גל שחר	בין אמנות לדיאגנוסטיקה והכלת אמביוולנטיות	
אנרגטיקה ביו-אנרגטיקה	יום מרוכז בהיקף של 8 שעות	גב' הילה פלד-ממן	התמכרות – אלכוהול, אוכל, סמים - הקדמה + מפגש עם מכור לשעבר
		פסיכולוגים/עו"סים	התמכרות – דיון בקבוצות קטנות
		ד"ר נטע יואלי ומור	הפרעות אכילה – מפגש עם רופאה ומטופלת לשעבר
		פסיכולוגים/עו"סים	הפרעות אכילה – דיון בקבוצות קטנות
מוח ונפש	סרט	צפייה בסרט הפרפר ופעמון הצלילה	
	ד"ר זהר שני-גרשון	תרבות מקצועית ושחיקה: בין הפיזי לנפשי	
	ד"ר גל שחר	מחלות נפש וההתמודדות עמן בראי האמנות	
גרג"ה	ד"ר שירי ספקטור	חרדה, לחץ ודיכאון: בין הנוירולוגי לפסיכולוגי (בזום)	
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	בין אוגניקה, לחוק איסור העברת מידע גנטי	
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	היבטים דתיים ואתיים בגנטיקה ורבייה	
	ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	מחלות גנטיות של הגיל המבוגר – אספקטים אתיים	
	סרט + מתרגלים	סרט "שומרת אחותי" + דיון בקבוצות	
	ד"ר שירי ספקטור	התפתחות האדם – פסיכולוגית (הרצאה בזום)	
	ד"ר שירי ספקטור	התפתחות האדם – קוגניטיבית (הרצאה בזום)	
	ד"ר שירי ספקטור, ד"ר מירי בנטואיץ' + מתרגלים	ש"ת הרצאות שירי + סיכום והכנה לעבודת CBL בקבוצות קטנות עם מתרגלים (בזום)	

* ק"ר = קורס הרפואה שפועל במקביל לקורס תורת האדם

מקרא צבעים: אתיקה – קבוצות קטנות, פסיכולוגים/עו"ס- קבוצות קטנות, פסיכולוגיה – הרצאות, אמנות [כתב מודגש], היבטים סוציו-תרבותיים.

- ציון עובר בקורס הינו 60.
- בקורסים בהם הציון מורכב ממספר בחנים, מטלות (עם ציון), ומבחנים, חלה חובת מעבר (ציון 60 ומעלה) בכל אחד ממרכיבי הציון.